

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 30. Parricidæ ad occidendos Piratinienses Socios convolant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

in me sevit, omnia mea habetote, & me in mancipium vestrum servate. Ad hæc
Barbari: *Non te, inquiunt, nec tua, sed exitum tuum, sociorumq; per Parana &*
Vrbaicæ littora sparsorum quarimus: peribunt, peribunt omnes nova superstitionis anti-
sites: jam Gonsalvius & Rodericus pænas insigniter dedere, te sublato, pergemus ad
trucidandum Aragonam. Castillius auditio Alfonsi Aragonæ nomine, postulat ad
eum conferri, ut coram & in ejus consortio mactaretur. Cùm non impetraret, &
jamjam moriendum esse tumultuosè in clamaretur: *Non moriar, inquit ille, sed*
animus meus post tormenta eternum vivet. Sic loquentem eblongo fune vinciunt,
& pænè nudatum extra oppidum per spineta & torrentium faxeta, per asperos terræ
hiatus, inter amaros jocos insanosque clamores protrahunt. In itinere lèpè faciem
ense feriunt, corpus sagittâ transadigunt, oculos & alias corporis partes telorum eu-
spidibus pungunt, per intervalla Tucandâ Niezuvii servulo ventrem fortissimi
athleta clavâ immaniter pulsante. Tandem multâ sanie & obvio luto deformati
caput lapidibus obrunt, donec constaret etiam obiisse. Sacrum cadaver inter
nova verbera & debacchationes, ut tygribus noctu esca fieret, in sylvas particidæ
rapiunt; domumque, quasi re bellè gestâ, Niezuvio perpetrati facinoris seriem
narraturi redeunt.

Mors.

CAPUT

XXIX.
Gesta post
Joannis Ca-
stillii necē
ab Niezu-
vio.

Niezuvius
Infantes re-
baptizat.

Templum
comburiat.

CAPUT
XXX.
Particidae
ad occiden-
dos Pirati-
nienses So-
cioi convo-
lant.

Particida
furunt.

Socii fugere
coguntur.

Templum è pa-
lea ab igne
porsonio è
servatum.

NIEZUVIUS iteratâ carnificinâ latus, occisi Castillii Sacerdotalibus vestibus,
tanquam speciosæ victoriae spoliis, se induens, simulque assumpto veterato-
riæ superstitionis amiculo, multitudine adesse iussâ, vociferatur: non esse jam cur
agrorum vastationem vererentur: jam tutò posse majorum more quotquot vellent
uxores ducere: occiso Sacrificio, Divinitatis autoritatem sibi rursum assertam
esse. His dictis, ad contemptionem Baptismi baptizatos pueros jubet ad se adferri,
& tanquam exauthoratos de sacro gradu deponere posset, calidâ aquâ eorum capita
lavat, sanctum Christâ eluit, ne exorcisati falsi mysterium remaneat, linguas fabulo
fricans, conchâ asperâ abradit; nescius primi Sacramenti characterem deleri non
posse. Mox velut exauthoratos aliis ritibus initiat: expunctis Christianis nominibus
vetera restituit: singit nescio quem humorem clandestino artificio è corpore suo
dimanare, quo ad denudò (si Superis placet) baptizandos refecrandosque utitur:
infantium matribus mimo præstigatori, non sine tripudio, applaudentibus. Secun-
dum id, templo priùs combusto, cæteraque supellecstile direptâ, Niezuvius popula-
ribus suis ad reliquorum necem animatis, in proximè sequentem diem ad Alfonsum
Aragonam & Franciscum Claviculum, apud Piratinenses curantes, occidendos pro-
fectionem indicit.

SED jam eò pervaaserat fama conjurationis, & Socii Piratinenses ad titè admit-
tendam pro Christi causa mortem incruento Sacrificio piisque animi affectibus
se disposuerant. Indi verò quamvis numero pauci (nam multitudo ad rusticationem
defluxerat) pro propulsando ab instrutoribus suis mortis periculo consilia confe-
reabant. Quibus in rebus dum sunt, ab vigilibus nunciatur non procul abesse Nie-
zuviana factionis perduelles, inconditis clamoribus & pœnis ad conciliandam for-
midinem corporibus extrema omnia minitantes. Patribus lubebat in ipso templi
vestibulo mortem, multis votis expetitam, piè præstolari, nō obstitissent Neophyti
Piratinenses, gloriosam Patrum suorum necem sibi doctrinâ impostérū carituri
damno fore contestantes. *Non nos, inquietant, ad Martyrii palmarum differendas*
sollicitaremus, nisi certò sciemus cum nostra pernicie fore coniunctam. Similis his dictis
ad proxima sylva latebras abripiuntur magis, quam abeunt. Interim perduelles
circiter trecenti, pauculis Neophytis Piratinicibus nequicquam reluctantibus,
Divi Nicolai oppido portiuntur: Aragonam & Claviculum ad mortem querunt; in
eorum templum & domum turmatim invehuntur; omnia indagant, in parietes &
tecta lœviunt; ardente maximè Sole sub meridiem, mense Novembri, hoc est aestivo
hic tempore, in templi culmen atidâ palea conjectum ignem injicunt: cùm non
arderent paleæ, Joannis Castillii librorum folia, quibus crististarum in vicem orna-
bantur, ex capitibus suis detrahunt, inflammataque applicant paleis; sed nihil
seciū

fecius paleæ, non concepto igne præter naturam, Deo vim flammæ interdicente, illæse perseverant. Insolentia miraculi non placavit percosos, qui perversis interpretamentis rem miram elevantes, etiam quām antea ferocius institeré: actumque de re erat, nī è villis evocati Piratinenses quamplurimi pugnam redintegrassent; in qua sexdecim ex hostibus cecidere, plures vulnera accepere, reliqui fugere, nullo à nostris, præter pauca & levia vulnera, accepto damno.

IN TERE A. Alfonso Aragona & Franciscus Clavicus, magnâ rerum inopiam, ad Conceptionis Ibitirauanorum oppidum, coacti fugiebant, quod jam volaverat fama Niezuvianæ crudelitatis, & Didacus Alfarus convocaverat ad consultandum oppidi primores: quorum Dux Nicolaus Nienguitus: *Nullum proderis, inquit, ô pater, præter citata arma consilium, citò prævertenda sunt hostium machinationes, ne nos in consiliis captandis cunctabundo opprimant.* Evidem de me meisq; affeclis sit existimari velim, uxores ceterasq; necessitudines non prius revisuros, quām hostibus repressis, carorum magistrorum necem copioso parricidarum sanguine expiaverimus. Nec plura effatus, ducentos è popularibus suis armati & se sequi jubet, beneque animatos ad tutandos Provinciæ fines, in Piratinensem agrum deditic' satis le factorum putans, si nominis sui autoritate hostem remoraretur, donec longinquiota auxilia convenienter. Interim, auditio ab ceteris Sociis per reliqua oppida de Rochi Gonzalvii & Rodericii nece nuncio, inter mœstissimos Indorum ejulatus ubique trepidatum est. Augebat metum sparsus ab hoste rumor de reliquorum oppidorum in omnium Sociorum necem conpiratione. Singuli de absentium Sociorum periculo magis, quām de proprio, angebantur, verentes ne gravius aliquot malum inopinatis exureret. At ubi cognitum est Joanni Castillio illatam etiam esse necem, & ab Niezuvio ad belli Societatem sollicitari Ethnicos mari Athlantico obversos, ut reliquias res Neophytorum labefactaret, aucta in immensum per cuncta oppida trepidatio est. Quare novi nuncii in Hispanorum urbes atque Indorum pagos longè latèque dimissi sunt, qui nostrorum militum paucitatem, & hostium numerositatem, periculique magnitudinem prædicarent: & quanta esset celerandi necessitas, atque quantum Sociis omnibus immineret discrimen, si se inteiiores populi Niezuvio conjungerent, demonstrarent. Interim militum manipulus ad Caafapaminienses transmittitur, qui Petrum Romerum, hosti maximè vicinum, periculo subducerent. Sed Caafapaminiensium primores ejus discessum prohibuere, affirmantes se co~~carere~~re non posse, nisi vellent Neophytes omnes, Catechumenosque, ad latebras suas, pastore destitutos, postliminiò redire. Si remaneret, denud facturos objectu corporum, ne aliquid grave ei accideret. Cedendum perentibus fuit, ne quid in benè meritos peccaretur. Inter has res, exploratores tres in manus veniente: factoque examine repertum, eos parricidii particeps fuisse, & animo hostili venisse, ut nempe Quaracipucutum, inter Ibitirauanos primæ authoritatē Casiquium, ad Niezuvii partes consanguinitatis titulo pertraherent. Aderat tunc int̄ milites Quaracipucutius, qui interrogatus ab Didaco Alfaro, quid cum talibus cognatis suis agendum veller, respondit in eorum acta titè inquirendum, &, si nocentes essent, nullam suæ cognitionis habendam esse rationem: nullum enim severæ Religionis hostem inter affines suos imposterū computaturum. Quare Didacus Alfarus ab exploratorum præcipuo arma deponi in experimentum jubet: sed ille ferociter resistens, pede retracto, sagittam arcui aptavit, in Alfarum collimatorus, nisi ab circumstantibus repressus, vinculis oneratus fuisset. Octingenti jam milites convenerant, quibus copiis Niezuvium adhuc impatatum, & livisenes in campum progressos, laceſſere placuit. Liviseni in oppido duos tantum ex hostibus reperere: ab quibus Antonius Bernal, Societatis nostræ adjutor, eō se duci voluit, ubi Joannes Castillius occubuerat. Quòd cùm pervenisset, Neophytus ex ejus comitibus unus repentinā irā incensus, exprobrato captivis illis parricidio, clavam elevans, enait, per acerbam ironiam, en clavam & alium de Societate Religiosum, feri si audes: sed ante, hoc habe. Simul hōc dixit, in pectus & caput captivi clavam iteratò impingit: & actum erat de homine, nī Antonius noster ex equo de-

Parricide
fugatur.

CAPUT
XXI.
livisenes
cattigan-
tur.

Ibitiraua-
norum fide-
litas.

Sociorum
trepidatio.

Auxilia po-
stulata.

Exploratores
capti.

Didaci Al-
fa*s* pericu-
lum.

Neophyti in
parricidas
malignatio.